

Nr 40/1968.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om
sjömansskatt i landskapet Åland.

Den 17 mars 1959 har landstinget hemställt hos landskapsstyrelsen om vidtagande av sådana åtgärder att de åländska kommunerna i görligaste mån skulle kompenseras för de minskade skatteintäkter, som blivit en följd av sjömansskattelagens tillämpning. Till grund för detta beslut förelåg en motion (Nr 3/1959) i vilken framhållits, att till följd av den nya sjömansskattelagstiftningen i de nordiska länderna, kommunalskatten för sjömän, vilka icke har sin hemvist i den stat, där fartyget hör hemma, helt och hållet skulle tillfalla den främmande staten. Följden har varit ett betydande skattebortfall för vissa åländska kommuner.

Då således frågan om skattebortfallet på grund av sjömansskattelagstiftningens tillämpning är av synnerlig vikt för landskapets kommuner bör man från åländsk sida eftersträva åtgärder för att få till stånd en acceptabel lösning i detta ärende.

Efter förberedande underhandlingar såväl i Helsingfors som i Stockholm träffades en överenskommelse om att ärendets vidare behandling skulle överföras till Nordiska rådet, som också den 15 februari 1965 rekommenderade regeringarna att vidtaga åtgärder - genom bilaterala avtal, genom en revision av dubbelbeskattningsavtalen och sjömansskattelagarna eller på annat sätt - för att kommunandelarna av sjömansskatteintäkterna måtte tillfalla den beskattade sjömannens hemkommun, för såvitt det gäller skatt erlagd av sjöman, som är hemmahörande i kommun i nordiskt land. Representanter för de nordiska regeringarna enades vid ett möte i Reykjavik den 17 februari 1965 om att Finland skulle vara koordinerande land för berörda spørsmål.

Den 22 september 1966 har statsrådet tillsatt en kommitté med uppdrag att utarbeta motiverat förslag till åtgärder, som borde vidtagas i anledning av Nordiska rådets rekommendation. Denna kommitté, som antagit namnet "Utredningskommittén för nordisk sjömansskattefördelning" har ännu icke avgivit sitt betänkande, något som dock uppgivits komma att ske inom den närmaste framtiden. Enligt inhämtade uppgifter har kommittén stannat för, att frågan om compensation av kommunandelen av sjömansskatt i det fall att sjöman, som är bosatt i något av de nordiska länderna, erhåller sin inkomst ombord på fartyg, hemmahörande i annat nordiskt land, skulle ske efter utredning och prövning i varje nordiskt land särskilt för sig och i den mån berörda kommuner styrker visst inkomstbortfall och påyrkar compensation.

För Finlands del skulle detta tydligen innebära, att statsrådet, efter att ha fattat principiell ståndpunkt i frågan om kommunernas rätt till kompensation ur statsmedel för inkomstbortfallet på grund av sjömansbeskattningen, skulle överföra den närmare verkställigheten av beslutet för kommunernas i riket vidkommande till finansministeriet medan för de åländska kommunernas vidkommande Ålands landsting och Ålands landskapsstyrelse skulle tillkomma beslutanderätt i denna sak.

För erläggande av kompensation till rikets kommuner har man be. äknat erforderligt anslag till c. 100.000 mark per år medan motsvarande kompensation för de åländska kommunernas vidkommande för dagen kunde uppskattas till c. 450.000 mark. Det skulle, också enligt statskommitténs förslag, givetvis vara landstinget obetaget att, sedan grundprinciperna en gång blivit vederbörligen fastställda, låta detta kompensationsanslag bli en lagbunden utgift, varigenom större säkerhet för kommunerna skulle kunna uppnås.

Då landskapsstyrelsen för sin del enhälligt omfattat principen om kommunernas rätt till kompensation för ifrågavarande skattebortfall och eftersom landskapsstyrelsen därutöver ansett det nödvändigt att i lag fastställa normerna för fördelningen kommunerna emellan av dem tillkommande totalt kompensationsbelopp, har landskapsstyrelsen nu beslutat föreslå en ändring av landskapslagen om sjömansskatt i landskapet Åland. Denna lagändring innebär, att landskapsstyrelsen inom ramen för det anslag, som upptagits i landskapets ordinarie årsstat, skulle till kommun utbetala ersättning för det skattebortfall, som åsamkats kommunen därigenom, att i kommunen bosatta sjömän till följd av tjänstgöring ombord på fartyg hemmahörande i annat nordiskt land icke till hemkommunen erlagt kommunal-skatt för sina sjömansinkomster.

Den statliga utredningskommittén torde för sin del ha föreslagit en begränsning av kommunernas rätt att påyrka kompensation för berörda skattebortfall men landskapsstyrelsen har för sin del ansett, att fördelningen mellan kommunerna av tillbudsstående sammanlagt kompensationsbelopp utan särskilda inskränkningar kunde verkställas proportionellt emot det påvisade skattebortfallet för varje år.

Förenämnda lagförslag skulle givetvis icke i och för sig innebära rätt för kommunerna att omedelbart hos landskapsstyrelsen påyrka ersättning för skattebortfallet, - utan såsom också av lagtexten klart framgår - skulle kommunernas rätt härvidlag vara beroende av landstingets särskilda bevillningsbeslut. Landskapsstyrelsen har enhälligt förutsatt, att ett de facto realiserande av kommunernas ovannämnda rätt till kompensation skulle ske först efter det klarhet vunnits om de principer, som i motsva-

rande fall skulle komma att tillämpas, för kommunerna i riket.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen värdsamt förelägga Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om sjömansskatt i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut fogas till landskapslagen den 3 december 1958 om sjömansskatt i landskapet Åland (26/58) en ny 1a § såsom följer:

1a §.

Inom ramen för det anslag, som upptages i landskapets ordinarie årsstat må landskapsstyrelsen på ansökan till kommun utbetala ersättning för det skattebortfall, som åsamkats kommunen därigenom, att i denna bosatt sjöman på grund av tjänstgöring ombord på fartyg hemmahörande i annat nordiskt land icke till hemkommun erlägger kommunalskatt för sjömansinkomsten. Såvida anslaget icke täcker det totala skattebortfallet för kommunerna, skall detta fördelas mellan berörda kommuner i förhållande till envar kommuns faktiska skattebortfall.

Mariehamn, den 30 november 1968.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Martin Isaksson

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson.